

Sygn. akt: I Co 641/22

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2022 r.

Sąd Rejonowy w Strzelcach Krajeńskich I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Robert Słabuszewski

po rozpoznaniu w dniu **9 listopada 2022 r.** w Strzelcach Krajeńskich na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku **Raiffeisen Bank (...) w W., Oddział w Polsce z siedzibą w W.**

z udziałem **B. J.**

ze skargi na czynności komornika – postanowienie z dnia 22.07.2022 r. w sprawie Km 1569/22 z ewentualnym wnioskiem o obniżenie opłaty

postanawia:

I. skargę oddalić,

II. obniżyć opłatę egzekucyjną do kwoty 3.000,00 zł (trzy tysiące złotych zero groszy).

UZASADNIENIE

Problem w niniejszej sprawie sprowadza się do zagadnienia czy bankowy tytuł egzekucyjny (bte) może być podstawą egzekucji prowadzonej na rzecz innego wierzyciela niż ten, na rzecz którego bte nadano klauzulę wykonalności.

W tej sprawie klauzulę wykonalności nadano na rzecz (...) Bank (...) S.A. w W. (KRS (...)), zaś wierzycielem egzekwującym chce być Raiffeisen Bank (...) w W. działający przez Oddział w Polsce w W. (KRS (...)).

Jeżeli sytuacja taka jest dopuszczalna komornik powinien wszcząć postępowanie egzekucyjne i prowadzić egzekucję zgodnie z wnioskiem, w przeciwnym razie postępowanie nie powinno być wszczynane, zaś wszczęte powinno być umorzone. Wniosek zaś zmierzałby w takim przypadku do oczywiście niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego (bo w sposób oczywisty, jasny, bezsporny nie można wówczas osiągnąć celu tego postępowania – przymusowego zaspokojenia aktualnego wierzyciela z majątku dłużnika).

Zgodnie z przepisami Prawa bankowego (art. 96 i nast.) banki posiadały pewne szczególne uprawnienia – w tym możliwość wystawiania bte, na podstawie których – po nadaniu klauzuli wykonalności przez sąd – mogły prowadzić egzekucję. Z możliwości takiej skorzystał poprzedni wierzyciel (...) Bank (...) S.A. w W..

Przepisy te zostały uchylone w związku z wejściem w życie w dniu 27 listopada 2015 r. ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1584). Została ona uchwalona w następstwie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 kwietnia 2015 r., P 45/12 ((...) Zb.Urz. 2015, nr 4, poz. 46). Trybunał orzekł w nim niezgodność z Konstytucją RP art. 96 ust. 1 i 97 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, określając datę utraty ich mocy obowiązującej w dniu 1 sierpnia 2016 r. Unormowania te ocenił jako niezgodne z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa (art. 32 ust. 1 Konstytucji RP). Podniósł, że kwestionując

zgodność z porządkiem konstytucyjnym tych przepisów mających podstawowe znaczenie dla instytucji bankowego tytułu egzekucyjnego w istocie eliminuje całą tę instytucję. Z tego względu uznał za konieczne wydanie odpowiednich przepisów intertemporalnych, które uregulują sposób zakończenia spraw wszczętych wydaniem bankowego tytułu egzekucyjnego na podstawie zakwestionowanych przepisów przed utratą ich mocy obowiązującej.

Art. 11 ust. 1 - 3 powołanej ustawy nowelizującej stanowią, że postępowanie w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy podlega umorzeniu. Jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wydano postanowienie w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, dalsze postępowanie w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności toczy się według przepisów dotychczasowych. Bankowy tytuł egzekucyjny, któremu nadano klauzulę wykonalności na podstawie przepisów dotychczasowych, zachowuje moc tytułu wykonawczego także po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Konsekwencją był zakaz nadawania nowych klauzul wykonalności bankowym tytułom egzekucyjnym – co trzeba podkreślić – także w sytuacji, gdy miałyby się to odbyć na rzecz banku (por. np. uchwałę SN z dnia 26 października 2016 r., III CZP 56/16, OSNC 2017/6, poz. 68). Mogły zaś funkcjonować w obrocie tytuły już istniejące.

Skarżący prawo do prowadzenia egzekucji wywodzi z treści art. 804² § 1 k.p.c. zgodnie z którym, jeżeli po powstaniu tytułu wykonawczego uprawnienie przeszło na inną osobę, osoba ta może wszcząć egzekucję przeciwko dłużnikowi na podstawie tego tytułu, jeżeli wykaże przejście uprawnienia dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. Powołuje się przy tym na tytuł wydany na rzecz (...) Bank (...) S.A. (poprzedniego wierzyciela) i odpis z KRS (dokument urzędowy).

Pomijając już kwestię, że wyciąg z planu podziału i kopia umowy kredytowej nie są dokumentami wystarczającymi w świetle art. 804² § 1 k.p.c. (co jednak powodowałoby inne konsekwencje prawne – a nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia w tej sprawie) to w ocenie Sądu – przepisu tego nie można interpretować jako powodującego „odżycie” bankowych tytułów egzekucyjnych, którym znów można nadawać klauzule wykonalności albo prowadzić na ich podstawie egzekucje na rzecz innych podmiotów niż wierzyciele wskazani w tytułach wystawionych pod rządami starych (uchylonych w 2015 r.) przepisów.

Celem nowelizacji, będącej reakcją na orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego, była eliminacja bte z obrotu prawnego z wyjątkiem już funkcjonujących i tylko w zakresie podmiotowym w nich określonym (tj. w szczególności na rzecz wierzycieli w nich wskazanych). B. obecnie nie jest już tytułem egzekucyjnym w rozumieniu przepisów art. 777 k.p.c. (z uwagi na uchylenie przepisów Prawa bankowego). Nie byłoby też możliwe uzyskanie klauzuli wykonalności na rzecz nowego wierzyciela w oparciu o art. 788 k.p.c. Tymczasem wprowadzenie w życie art. 804² § 1 k.p.c. nie miało na celu „przywrócenie do życia” niezgodnych z Konstytucją RP instytucji i przywilejów banków (wszak Konstytucja RP się nie zmieniła), tylko m. in. odciążenie sądów od spraw związanych z nadawaniem klauzuli wykonalności na podstawie art. 788 k.p.c. Dotyczyć on może tylko takich sytuacji, gdzie w ogóle możliwe jest uzyskanie przez wierzyciela klauzuli wykonalności w trybie art. 788 k.p.c. Tam, gdzie wierzyciel klauzuli wykonalności w ogóle nie mógłby uzyskać (jak w tej sprawie Raiffeisen Bank (...)), tym bardziej nie można skorzystać z „trybu uproszczonego” i prowadzić egzekucję na podstawie „starego” bte z załączonymi do niego dokumentami na podstawie art. 804² § 1 k.p.c.

Niezależnie od przyjętej przez Sąd interpretacji przepisu art. 804² k.p.c. (jego zakres zastosowania w ogóle nie obejmuje bte), wnioski opierane na bte i załączonych na nich dokumentach urzędowych i z podpisami urzędowo poświadczonymi należałoby niewątpliwie uznać za złożone w celu obejścia prawa, tj. przepisów usuwających bte z obrotu prawnego i zakazujących nadawania im klauzuli wykonalności na rzecz nowych wierzycieli (choćby banków) po wejściu w życie nowelizacji Prawa bankowego z 2015 roku a także sprzeczne z Konstytucją RP. Zgodnie z art. 781¹ § 1 pkt 1 k.p.c. sąd odmawia nadania klauzuli wykonalności, jeżeli w świetle okoliczności sprawy jest oczywiste, że wniosek jest sprzeczny z prawem albo zmierza do obejścia prawa. Zgodnie z art. 4¹ w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. z

uprawnienia przewidzianego w przepisach postępowania (tu: egzekucyjnego) stronom i uczestnikom postępowania nie wolno czynić użytku niezgodnego z celem, dla którego je ustanowiono (nadużycie prawa procesowego).

Niezależnie od tego należy zauważyć, że zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy o kosztach komorniczych dłużnik może złożyć wniosek o obniżenie opłaty egzekucyjnej za egzekucję świadczeń pieniężnych, jeżeli przemawiają za tym szczególne okoliczności odnoszące się do nakładu pracy komornika lub sytuacji majątkowej dłużnika oraz wysokości jego dochodów. W przypadku, o którym mowa w art. 29 albo art. 30, wniosek o obniżenie opłaty egzekucyjnej może złożyć wierzyciel.

W sprawie tej komornik wykonywał czynności niepotrzebne i nie wymagały one znacznego nakładu pracy, w związku z czym opłatę obniżono do kwoty 3.000,00 zł – taka kwota pozostaje do zapłaty przez wierzyciela (wydatki w kwocie 33,30 zł pokryto już z zaliczki).

Sygn. akt: I Co 641/22

ZARZĄDZENIE

1. odnotować i zakreślić w rep. Co,
2. odpis doręczyć pełn. wierzyciela oraz dłużnicze i komornikowi z pouczeniem o zażaleniu poziomym,
3. odpis skargi doręczyć dłużnicze,
4. za 7 dni lub z zażaleniem.

S., 09.11.2022 r.

Wykonano dnia

Podpis